

S O M - H I

Setmanari portantveu de la Joventut d'Esquerra «Estat Català» de Badalona i Santa Coloma de Gramanet

23 maig 1936

■ Redacció i Administració: Francesc Llairet, 60

■ Número solt: 20 cts.

La vitalitat de Catalunya

Catalunya és una Nació. D'aquí neix la nostra actitud i la seva força. Mentre als pobles independents d'Espanya no els era possible trobar un ideal comú, Catalunya tenia ja un idioma propi, un dret civil i una política exterior, parlament, poder executiu, vida municipal; era regida per la més pura democràcia. Per això la unitat política iniciada pels reis catòlics no pogué destruir la nostra personalitat. El caràcter català conservà ben vives les seves singularitats històriques.

La nacionalitat catalana és un fet davant el qual no caben més que dos camins: o acceptar-lo amb totes les seves conseqüències o destruir-lo, encara que aquest últim extrem seria difícil d'acomplir, puix que les nacionalitats les sustenta la naturalesa i confirma la història i la mà i la força dels homes són impotents per a destruir-les. Facin el que vulguin l'esperit nacional apareixerà sempre viu.

Les convulsions de totes menes que hem sofert al còrrer del temps no ens han pogut arrancar ni la llengua ni el tresor de les tradicions pàtries. Per tant, Catalunya no ha perdut res de la seva personalitat com a poble, al contrari, en aquest últim segle ha reprès consciència d'ella mateixa, s'ha enfortit enormement i aquest retrobament, diríem, ha estat la causa del desvetllament general del país.

Tenim una cultura nacional, una literatura, un teatre, un art i una ciència. Els escriptors catalans moderns són innombrables. N'hi han que tenen dret a la consideració universal. Per altra part, el progrés econòmic de la nostra pàtria ha estat quelcom de meravellós. La seva capital, Barcelona, ha crescut amb una rapidesa enorme i tot gràcies a l'esperit patriòtic que ens anima i ens fa marxar sempre endavant.

La prova la tenim amb els pobles sotmesos al sistema dels governants espanyolitzats els quals tenen bona cura de no deixar créixer cap ideal col·lectiu. Mentre allà, gràcies a la política centralista, tot és indiferència, apatia, misèria, aquí des del Pirineu fins a l'Ebre hi ha un poble modelat per la història, pel clima, per la topografia, per la hidrografia, amb personalitat pròpia, que enamorat del seu passat i desitjós d'un gran demà, ha sabut lluitar contra allò que anava a malmetre la seva ànima, i s'ha fet la seva pròpia vida.

Amb la República creïem que entrariem en un règim de més comprensió. Ens hem equivocat. Com la monarquia, ens nega tots aquells mitjans que ens calen per a desenvolupar-nos. Després d'haver passat per la humiliació de veure'ns despullats de tots els drets polítics, ara, a l'hora de tornar-nos-els, veiem com són regatejats per aquells homes que hem ajudat a encimbellar.

Aquesta desconsideració, aquest tractar-nos com a poble conquerit, ha acabat amb la *convivència*. Com en temps del Borbó s'intenta borrar la personalitat ètnica i històrica de la nostra raça i com en temps del Borbó queda també confirmada la raó del nostre separatisme.

MOSCAFERA

Després d'anunciar per dues o tres vegades la detenció dels assassins dels germans Badia, sembla que encara no se'n sap res.

Que espera la Generalitat?

La intransigència espanyola

Fa uns dies, comentàvem des d'aquestes planes l'esperit dominador i antiliberal dels espanyols, que feia impossible en absolut llur convivència amb els pobles sotmesos al seu joc.

Sense necessitat de referir-nos als episodis lamentables de la pèrdua de llurs colònies, prova palesa d'incomprensió i intransigència radicals, — que hom podria pretendre que data d'èpoques en què la mentalitat castellana irreductible influïa més que mai en el criteri imperialista dels governs d'aleshores — comentarem tan sols el procés que seguí l'estatut de Catalunya. Així els fets tindran l'actualitat de les coses presents, i de produir-se en el marc de l'adveniment de la República, que a judici dels grans entusiastes ha equivalgut a una renovació radical d'idees, principis i procediments, i, automàticament, al naixement de l'Espanya nova.

* * *

L'esperit dominador dels castellans — malgrat els esforços egoistes que puguin fer